

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **G. B.**

w przedmiocie wyłączenia sędziego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 października 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędziego Małgorzaty Bednarek od rozpoznania wniosku o wyłączenie

sędziego Stanisława Stankiewicza od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego

Ryszarda Witowskiego od udziału w sprawie V KK 149/25,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1

Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

postanowił

wyłączyć sędziego Małgorzatę Bednarek od rozpoznania wniosku

o wyłączenie sędziego Stanisława Stankiewicza od rozpoznania

wniosku o wyłączenie od udziału w sprawie o sygn. akt V KK

149/25 sędziego Ryszarda Witkowskiego.

UZASADNIENIE

W sprawie zawisłej przed Sądem Najwyższym o sygn. akt V KK 149/25, przedmiotem rozpoznania jest wniesiona na korzyść skazanego G. B. kasacja od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 17 kwietnia 2024 r., sygn. akt II Ka 235/23, w której jednym z zarzutów jest uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a związane z udziałem w składzie orzekającym Sądu

odwoławczego osoby powołanej na urząd sędziego tego Sądu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – dalej w tekście ustawa o KRS z 2017 r.).

Po wyłączeniu od rozpoznania tej kasacji, na wniosek obrońcy skazanego, pierwotnie wskazanego jako referenta sędziego Marka Siwka (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2025 r., KRI 1014), sprawa przydzielona została do referatu sędziego Ryszarda Witkowskiego.

Pismem z dnia 6 czerwca 2025 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego), obrońca skazanego wniósł o wyłączenie od udziału w niniejszej sprawie także sędziego Ryszarda Witkowskiego (KRI 1069). Uzasadniając wniosek odwołał się do trybu powołania wyżej wymienionej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r. i to do byłej Izbie Dyscyplinarnej, wspierając swoją argumentację orzeczeniami Sądu Najwyższego, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

W związku z tym wnioskiem obrońca, w kolejnych pismach procesowych, żądał wyłączenia również sędziów powołanych w tożsamym co sędzia Ryszard Witkowski trybie na urząd sędziego Sądu Najwyższego, którym – sukcesywnie wydawanym zarządzeniami przez osobę pełniącą funkcję Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej – sprawa KRI 1069, o wyłączenie od udziału w sprawie V KK 149/25 sędziego referenta, była przydzielana.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2025 r. (KRI 1089) od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Ryszarda Witkowskiego wyłączono sędziego Adama Rocha, a postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2025 r., KRI 1193, sędziego Pawła Kołodziejskiego.

Wniosek o wyłączenie w sprawie KRI 1069 został następnie przydzielony sędziemu Stanisławowi Stankiewiczowi, a po złożeniu przez obrońcę skazanego wniosku także o jego wyłączenie ten kolejny wniosek zarejestrowany jako KRI 1263 przydzielono sędzi Małgorzacie Bednarek.

W dniu 8 października 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy G. B. o wyłączenie sędzi Małgorzaty Bednarek od rozpoznania wniosku o

wylączenie sędziego Stanisława Stankiewicza od rozpoznania wniosku o wylączenie sędziego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie V KK 149/25. We wniosku tym, odwołując się do poglądów wyrażanych w orzecznictwie organów międzynarodowych oraz Sądu Najwyższego, a związanych z ich oceną co do udziału w składach orzekających Sądu Najwyższego sędziów powołanych na urząd sędziego tego Sądu w procedurze określonej ustawą o KRS z 2017 r., obrońca wskazywał na niewątpliwy konflikt wewnętrzny, który musi dotyczyć sędziego rozpatrującego problem bezstronności i niezawisłości innego sędziego związany z trybem jego powołania na urząd sędziego, na dodatek w tożsamej procedurze co w wypadku jego samego. Zdaniem autorki wniosku nie da się w takim układzie uniknąć ze strony uczestników postępowania oraz opinii publicznej uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego, który w rzeczywistości miałby osobisty interes w wyniku postępowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Złożony przez obrońcę wniosek o wylączenie sędzi Małgorzaty Bednarek od rozpoznania wniosku o wylączenie sędziego Stanisława Stankiewicza od sprawy KRI 1069 jest w sposób oczywisty zasadny.

Niniejsza sprawa jest jaskrawym przykładem destrukcyjnych w swoim efekcie działań, a zasadniczo zaniechań, których przyczyną jest to, że osoby powołane na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą o KRS z 2017 r., wbrew nasuwającej się w sposób nieodparty konkluzji o konieczności powstrzymania się przez nich od rozpoznawania czy to zarzutów kasacyjnych bądź wznowieniowych, czy to jak w niniejszej sprawie związanych z wnioskami o wylączenie, a powiązanych z trybem powoływania członków składów orzekających sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego, nie widzą potrzeby składania oświadczeń o wylączeniu się od rozpoznania sprawy z uwagi na wystąpienie przyczyny wylączenia z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. lub przynajmniej żądania wylączenia w oparciu o przepis art. 41 § 1 k.p.k. A przecież sam fakt, że w przypadku wszystkich tych sędziów zasadniczą kwestią podlegającą ocenie jest identyczny tryb ich powołania, nie pozostawia wątpliwości, że orzekanie przez nich w takim układzie faktycznym, dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia strony, naruszałoby zaufanie do wymiaru sprawiedliwości

(zob. w tym przedmiocie wydane zresztą w toku niniejszego postępowania postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2025 r., KRI 1089 – k. 146-147 oraz powołane tam poglądy piśmiennictwa).

W tych uwarunkowaniach wyłączenie sędziego Małgorzaty Bednarek od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Stanisława Stankiewicza było koniecznością, tym bardziej, że jej orzekanie w przedmiocie żądania wyłączenia tego sędziego byłoby dotknięte nie tylko uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. pkt 1 uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, ż. 2, poz. Oraz uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22), lecz nawet powinno zostać uznane jako bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

Nie mógł być natomiast uwzględniony zawarty w piśmie G. B. z dnia 13 października 2025 r. (data wpływu do SN) postulat wyłączenie *in gremio* z rozpoznawania tej sprawy wszystkich sędziów Sądu Najwyższego powołanych na urząd sędziów tego Sądu w trybie uregulowanym przepisami ustawy o KRS z 2017 r., ponieważ podstawa wyłączenia z art. 41 § 1 k.p.k. dotyczy wyłącznie sędziego, który został wyznaczony do rozpoznania określonej sprawy, nie dotyczy zaś jednocześnie innych sędziów określonego sądu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., V KK 295/04, OSNKW 2005, z. 1, poz. 5).

Rację ma skazany, że zaistniała sytuacja prowadzi do przedłużania się postępowania. Jej rozwiązaniem nie jest jednak wyłączenie wszystkich sędziów, którzy swoją nominację uzyskali w tym samym opartym o ustawę o KRS z 2017 r. trybie, co jak wskazano wyżej nie jest możliwe, lecz podjęcie przez nich samych jedynej możliwej decyzji o wyłączeniu się od rozpoznania sprawy, czy to przez złożenie oświadczenia opartego o przepis art. 42 § 2 k.p.k., czy też żądania mającego pełne umocowanie w przepisie art. 41 § 1 k.p.k.

Można więc jedynie w tym układzie postulować, w szczególności do sędziego Ryszarda Witkowskiego, aby dla dobra wymiaru sprawiedliwości wskazane wyżej kroki w tym kierunku poczynił, czyniąc tym samym zadość postulatowi wynikającemu nie tylko z art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., a przede wszystkim realizującego

zapisy art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wartości.

Kierując się powołanymi wyżej względami orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[r.g.]